ըներով: Պիտի յանձնարարէի հայ երիտասարդներուն կրել իրենց անուան կից կտրիճ յորջորջումը եւ աշխատիլ ըլլալ հայ կարճ–ներ, քաջ եւ առողջ, հրաժարելով պարմանիութենէ, որ թերեւս առիթ ընծայէ չվոխելու զիրենք պարանոցկիներու հետ:

Հ· Ն· ԱԿԻՆԵԱՆ

ԳԵՏՆԱԶՕՓՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՍ, ՄԿՈՆ, ԱՍԳԵՐԻՋ (ՍՏԱԳԻՈՆ) ՀԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

ՆՊԱՍՏ ՄԸ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՅՈՑՆ ԵՒ ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

ԳՐԵՑ ՀԱՆՍ ՓՈՆ ՄԱԻԿ

Այս երկրորդ գլխոյն մէջ քննութեան կ'առնէ Ուսուցչապետը Հայ բնագիրներու աղբիւրները եւ կ'ընէ դիտողութիւններ Թարգմանութեան մասին:

Համառօտիւ վերլուծելով նախորդ բնա–գիրներու բովանդակութիւնը կը մատնանշէ անոնց աղբիւրները, որոնք յունական են, բայց չեն հասած ամբողջութեամբ: Կոստանդին Անախոքացւոյ գրքէն, զոր կը յիշատակէ Աչխարհացոյցը, որ եւ է փոխառութիւն չկայ: Ս· Գրքէ տեղիք կամ արաբական ծագումով նշմարները կը պակսին հոն: Կարելի չէ նաեւ մատնացոյց ընել հայկական, տեզական աղբիւր, որչափ ալ նետաձիգի չափը պաղեստինեան չափական միաւորներ ենթադրել կու տայ:

1· Անանիա Շիրակացւոյ վասն ընդացից արեգական հասուածը, որ Պարխոի ձեռագրին ծանօթ եղած է, ունի համեմատութեան գծեր Աբիւլէս Տատիոսի համանիւթ մէկ գրուածքին հետ, զոր կը համեմատը հայուն հետ ճշգրտելով վերջնոյս կիսկատար տեղեկութիւնները եւ չափերու միաւորները, ինչպէս ժամ, մասն, ասպարէզ, հոլովում, բաւարում բառերը:

2· Պաղտմէոսի Աչխարհագրութեան Ա· եւ Բ· գրքերէ կան բազմաթիւ տեղիքներ, որոնք Մ· Խորենացւոյ Աչխարհացոյցին մէջ մուտ գտած են միջնորդութեամբ Պապպոսի: Հայկական բնագրէն կարելի է եզրակացնել, թէ Պապպոս իւր Աչխարհագրութեան մէջ առաւելապէս Պաղտմէոսի տախտակներէն օգտուած է: Աչխարհացոյցը Պաղտմէոս–Պապպոսէն չառ տեղիքներ հիւրընկալած է բառացի թարգմանութեամբ· սկզբնադրին բարդ բառերը յաճախ վերածուած են հայերէնի տառացի, եւ ուսած են նորակազմ հայերէն բառեր, որոնք չեն ներկայացներ սկզբնադրին միտքը: Հեղինակը կը համեմատէ մանրամասն այս տեղիքները եւ կ'ուզղէ եւ կր լուսարանէ հայերէն թարգմանութեան մթութիւնները: Հետաքրքրական է հայ թարգմանութեան հնձական բառը, որ ծագած է Ցերէնոց բառին բառական թարգմանութենէն· հոս պէտք է ըլլար ամառնային:

3· Նկատի առնուած են Աչխարհացոյցի մէջ յունական ուրիչ աղբիւրներ ալ, զորոնք կարելի չէ յանուանէ մատնանչել:

4· Պէտք է գործածուած ըլլայ կլիմանեբու տախտակ մը:

5· Դարձեալ երկայնութեան չափերու տախտակ մը, որ չորս հատուածներու մէջ ալ երեան կու գայ: Անոնց համեմատութիւնը կը ցուցնէ, որ կարելի է վերակազմել նախնական հարազատ տախտակը: Աչխարհացոյցի համառօտ եւ ընդարձակ խմբագրութեանց տարբերութիւնները պէտք է — հակառակ Մանանդեանի — զրչագրական սխալ նկատել· այսպէս երբ առաջինը ասպարէզը 100 (կրկնա)քայլ եւ երկրորդը՝ 144 (կրկնա)–քայլ (= պարսկական ասպարէզ) կը դնէն:

6· Պարխոի ձեռագրին ընծայած տախտակը կազմուած է վեց անջատ մասերէ, որոնք որոշ կէտերու մէջ իրարու հետ կը նոյնանան: Անոնց համապատասխան վեց մանրակն աղբիւրներ կը զաղաղանէ· հոս յատկանչական է նետաձիգը, որուն արաբ մատենագիրներու քով եւս կը հանդիպինք: Իրրեւ վերջին աղբիւր կը մատնանչէ հեղինակը մեկնողական մատենագրութիւնը:

* պ· է·

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳՐԱԴԱՐԱՆ ГОС. БИБЛИОТЕКА ՀՍՍՀ-Ում ССР

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ ՈՒՂԱԿՈՒԱԾ ԹԵՐԹԵՐ

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ–ԲՈՒՈՒՆ *Քաղաքական եւ գրական անկախ շաբաթաթերթ:* Téhéran (Perse).

ՎՏԱԿ *Ամսաթերթ գրական, կրօնաբարոյական, մանկական,* 101, 9th Street, Troy, N. Y.

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ *Հայ համազգային–կրօնական «Թրակիա» գրամատան ի Սոֆիա:* Sofia.

ՐԱՀՆԻՒՄԱ *Երկշաբաթաթերթ:* 555, Edgecombe ave., New York.

ՓԱՐՈՍ *Հասարակական եւ քաղաքական եռօրեայ թերթ:* Passage Kovo, Plovdiv (Bulgarie).

ՓԱՐՈՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ *Ամսաթերթ կրօնական, բարոյական եւ ազգային:* P. O. Box 2072, Fresno, Calif.

ՓՈՒՆՋ *Հայ եւ օտար գրականութեանց, երկշաբաթաթերթ մանկական:* 12, rue Héliopolis, Le Caire (Egypte).

ՔՐԿՈՒԻՒԻՆ *Ամսաթերթ հայ առեւտ· եկեղեցւոյ:* P. O. Box 2072, Fresno, Calif.

ANALECTA BOLLANDIANA Bruxelles, 22 Boulev. St. Michel.

ANTHROPOS Revue internationale d'Ethnologie et de linguistique. Vienne.

ARCHIV ORIENTALNI Journal of the Czechoslovak Orient. institute, Prague, Edited by Bedrich Hrozný.

BIBLICA Commentarii editi a Pontificio Instituto Biblico, Piazza della Pilotta 35, Roma.

BYZANTINISCHE ZEITSCHRIFT Leipzig, B. G. Teubner.

CAUCASICA Zeitschrift für die Forschung der Sprachen und Kulturen des Kaukasus und Armeniens. Leipzig, Auenstraße 16.

DENKSCHRIFTEN DER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN Phil.-hist. Klasse, Wien.

DER ORIENT Tempelverlag, Potsdam.

ECHOS D'ORIENT 9 Rue Cem, Kadiköy, Istanboul.

LE MUSEON Revue d'études orientales. Louvain, 2 Rue de l'Egluse.

MASSIS An organ of armenian interests, 71 Hoverstak Hill, London, W. 3.

MELANGES DE L'UNIVERSITÉ ST. JOSEPH Beyrouth (R. L.).

MITTEILUNGEN DER GEOGRAPHISCHEN GESELLSCHAFT Wien.

MITTEILUNGEN ÜBER ARMENIEN Vierteljahrsschrift des Bundes der schweizerischen Armenierfreunde. Batterieweg 113, Basel.

ORIENS CHRISTIANUS Leipzig, O. Harrassowitz.

ORIENTE MODERNO Rome, Via Lucrezio caro 67.

POSLANIEC SW. GRZOGORZA Illustrowany miesięcznik, organ archidiecezjahego związku ormian. — Messager de St. Grégoire, organe officiel de la Société Arménienne d'Archidiocèse de Lwów, Rue Ormianska 13.

ORIENTALIA CHRISTIANA Pont. Institutum orientalium studiorum. Piazza Santa Maria Maggiore 7, Roma.

REVUE ARCHÉOLOGIQUE SYRIENNE Publiée par le Société Archéologique d'Alep, Alep (Syrie).

REVUE D'HISTOIRE ECCLÉSIASTIQUE Louvain, Rue de Namur, 40.

REVUE DE L'ORIENT CHRÉTIEN Paris, Rue Bonaparte 82.

SITZUNGSBERICHTE DER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN Phil.-hist. Klasse, München.

SITZUNGSBERICHTE DER WIENER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN Phil.-hist. Klasse, Wien.

SONNENAUFGANG Mitteilungen des Deutschen Hilfsbundes. Frankfurt a. M.

THE ARMENIAN MIRROR 296½ Shawmut ave., Boston (Mass.).

THE ARMENIAN REPORTER 2016 Maple ave., Los-Angeles.

THE ARMENIAN SPECTATOR 37 East 18th Street, New York.

THE ARMENIAN STUDENT Organ of the Armenian Students association of America. 578 West 193rd Street, New York (N. Y.).

ZEITSCHRIFT DER DEUTSCHEN MORGENLÄNDISCHEN GESELLSCHAFT Leipzig.

© National Library of Armenia